

Správa a zabezpečení databáze (tabulky databáze MySQL, přidání uživatele databáze, práva, role, zamykání tabulek, transakce)

Správa a zabezpečení databáze

Databáze jako taková musí být řádně zabezpečena před přístupem neoprávněných osob. K tomu slouží (v databázi MySQL) práva uživatelů, kteří pak v databázi smějí dělat pouze to, co je jim povolené.

Tabulky databáze MySQL

Tabulka je jedním ze základních databázových objektů. Slouží k přímému uložení dat do prostoru relační databáze. Má pevně daný počet a význam jednotlivých sloupců, které určují typ a význam hodnot v takovém sloupci uložených. Není možné, aby dva různé záznamy v tabulce měly odlišný počet položek (sloupců) nebo obsahovaly ve stejné položce dva různé datové typy.

Každý jednotlivý řádek tabulky pak značí jeden konkrétní záznam v databázi. Počet řádků bývá omezen jen technickými možnostmi použité databáze.

Přidání uživatele databáze

Přidání uživatele do databáze MySQL je možné prostřednictvím příkazu `CREATE USER`. Takový příkaz může pak vypadat například následovně:

```
CREATE USER 'username'@'localhost' IDENTIFIED BY 'password';
```

V tento moment nemá nový uživatel žádná oprávnění cokoli s databázemi dělat. Je tedy nutné mu oprávnění podle potřeby přidělit.

Práva

Práva umožňují upravovat množinu činností, které mohou databázoví uživatelé vykonávat. Pokud chceme práva uživateli přidělit, poslouží příkaz `GRANT`, pokud je chceme uživateli odebrat, pak poslouží příkaz `REVOKE`. Po provedení změn provedeme reload práv příkazem `FLUSH PRIVILEGES;`.

Přidání povolení na `SELECT` a `INSERT` pro všechny tabulky v databázi `website`.

```
GRANT SELECT, INSERT ON website.* TO 'username'@'localhost';
```

Přidání všech oprávnění pro všechny databáze a jejich tabulky.

```
GRANT ALL PRIVILEGES ON *.* TO 'username'@'localhost';
```

Odebrání oprávnění na `DROP` pro všechny databáze a jejich tabulky.

```
REVOKE DROP ON *.* TO 'username'@'localhost';
```

Přidání oprávnění měnit oprávnění uživatelů (může přidělovat práva, která sám má).

```
GRANT USAGE ON *.* 'username'@'localhost' WITH GRANT OPTION;
```

Role

Aby nebylo nutné přidělovat oprávnění každému uživateli zvlášť, existují role. Jde o jakési skupiny oprávnění a tuto roli pak je možné snadno přidělit uživatelům, kteří mají disponovat oprávněními takové role. Jako příklad lze uvést role *admin*, která by měla přidělena všechna oprávnění. Nyní je možné uživatelům, kteří mají mít všechna oprávnění (mají být administrátoři) přidělit roli *admin*.

Abychom nemuseli přidělovat oprávnění všem uživatelům zvlášť (což by bylo zdlouhavé), existují role. Role jsou takové "šablony na oprávnění". Například můžeme vytvořit roli *admin*, které povolíme vše. Následně uživatelům, ze kterých chceme udělat administrátory přidělíme tuto roli a ti automaticky získají tato práva. MySQL role nepodporuje. Mnoho databázových systémů jako Oracle, Sybase nebo MS SQL ale ano.

Nastavování rolí může vypadat přibližně následovně.

```
CREATE ROLE 'app_developer', 'app_read', 'app_write';

GRANT ALL ON app_db.* TO 'app_developer';
GRANT SELECT ON app_db.* TO 'app_read';
GRANT INSERT, UPDATE, DELETE ON app_db.* TO 'app_write';

CREATE USER 'dev1'@'localhost' IDENTIFIED BY 'dev1pass';
CREATE USER 'read_user1'@'localhost' IDENTIFIED BY 'read_user1pass';
CREATE USER 'read_user2'@'localhost' IDENTIFIED BY 'read_user2pass';
CREATE USER 'rw_user1'@'localhost' IDENTIFIED BY 'rw_user1pass';

GRANT 'app_developer' TO 'dev1'@'localhost';
GRANT 'app_read' TO 'read_user1'@'localhost', 'read_user2'@'localhost';
GRANT 'app_read', 'app_write' TO 'rw_user1'@'localhost';
```

Zamykání tabulek

Zamčení tabulky je součástí transakcí (viz níže). Zatímco probíhá nějaká transakce, je znemožněno používání tabulky, která byla uzamčena právě pro provedení transakce. Je tím zajištěno, že se data v průběhu provádění transakce nečekaně nezmění.

Transakce

Transakce je uspořádaná skupina databázových operací, která se vnímá a provádí jako jediná jednotka a provádí se buďto celá, nebo vůbec. Nikdy nesmí nastat případ, kdy se vykoná jen její část. Jako příklad lze uvést například převod peněz z jednoho účtu na druhý. Vždy se musí peníze z jednoho účtu odečíst a na druhý přičíst. K provádění transakcí jsou používány tři příkazy.

START TRANSACTION	zahájí transakci – veškeré následující příkazy jsou její součástí a navenek se budou jevit jako jediný příkaz
COMMIT	aktuální transakce je potvrzena – změny jsou zapsány do databáze a jsou uvolněny systémové prostředky, které si transakce žádala
ROLLBACK	aktuální transakce je zamítnuta – všechny provedené změny jsou zrušeny a databáze se vrátí do stavu, v němž byla před zahájením transakce